

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36017430	Ricardo Mella	Vigo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SAN	Sanidade	CMSAN02	Farmacia e parafarmacia	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0107	Empresa e iniciativa emprendedora	2022/2023	2	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	NATALIA SANTAS SEARA, ELVIRA FERNÁNDEZ DÍAZ (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

INTRODUCCIÓN

O módulo de EIE, catalogado como de carácter especial pola L.O.E., forma parte do currículo de todos os ciclos formativos que integran a formación profesional reglada. E isto é así debido a que todos os alumnos de calquera ciclo formativo de FP deben recibir formación básica empresarial e a finalidade dos docentes será fomentar o espírito emprendedor.

ÁMBITO PRODUTIVO

En canto á súa adecuación ao ámbito produtivo, o currículo deste módulo prepara os alumnos para a súa inserción laboral nas empresas localizadas na bisbarra de Vigo. O IES Ricardo Mella está ubicado na parroquia de Meixoeiro, concello de Vigo, no que se pode denominar un entorno semiurbano. Os alumnos proceden de Vigo e dos concellos limítrofes, xa que os estudantes que viven nos pobos da comarca que están interesados en cursar determinados ciclos formativos vense obrigados a acudir ós centros da cidade. Por tanto, non que se trate dun alumnado se pode dicir urbano na súa totalidade, xa que moitos proceden de vilas das comarcas veciñas e outros residen nas áreas rurais do concello de Vigo. Neste ámbito xeográfico, demándanse traballadores co perfil profesional do técnico en emerxencias sanitarias para traballar en empresas de transporte sanitario, no servizo 061, etc.

O currículo do módulo é común nos ciclos de FP Regrada, con independencia das cualificacións profesionais que se poidan adquirir coa obtención de cada título, e esta circunstancia posibilita a súa validación académica cando un alumno superou este módulo noutro ciclo formativo, xa sexa de grao medio ou superior.

Con suxeición aos obxectivos xerais establecidos no Decreto 114/2010, polo que se establece a ordenación xeral da FP no sistema educativo de Galicia e tendo á vista o sinalado no Decreto 216/2008, do 25 de setembro (modificado polo Decreto 38/2010) polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de técnico en emerxencias sanitarias, e fixan as ensinanzas mínimas en cada un deles, tendo en conta a realidade do alumnado do Centro, particularizados en cada unha das 9 Unidades Didácticas a desenvolver, sinálanse como obxectivos xerais do ciclo relacionados estreitamente con este módulo, os seguintes:

- Crear e xestionar unha pequena empresa, e realizar un estudo de viabilidade, de planificación e de comercialización.
- Participar na vida económica, social e cultural, cunha actitude crítica e de responsabilidade

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe			
					10700			
					RA1	RA2	RA3	RA4
1	A INICIATIVA EMPRENDEDORA	A EMPRESA, A PERSOA EMPRENDEDORA E A IDEA DE NEGOCIO	5	12	X	X		
2	EMPRESA E ENTORNO	O CONTORNO DA EMPRESA: MICROENTORNO E MACROENTORNO. RESPONSABILIDADE SOCIAL	2	11		X		
3	MERCADO, MARKETING. PLAN DE OPERACIÓNS	TIPOS E INVESTIGACIÓN DE MERCADO. MARKETING MIX, INVERSION, APROVISIONAMENTO E PRODUCCIÓN	15	11		X		
4	O EMPRENDEDOR E AS FORMAS XURÍDICAS. PLAN XURÍDICO FORMAL	AS PERSOAS FÍSICAS E XURÍDICAS, TRÁMITES DE POSTA EN MARCHA	5	11			X	
5	A FISCALIDADE	OS TRIBUTOS, IRPF, IS, IVE, OBRIGAS FISCAIS	5	11				X
6	PLAN ECONÓMICO FINANCIERO	O PATRIMONIO E O PLAN ECONÓMICO-FINANCIERO	5	11				X
7	A FINANCIACIÓN	FONTES DE FINANCIACIÓN DA EMPRESA	3	11			X	
8	DOCUMENTOS ADMINISTRATIVOS NA EMPRESA	O PEDIDO, ORZAMENTO, ALBARÁN, FACTURA, ETC	3	11				X
9	O PLAN DE EMPRESA	DESENVOLVEMENTO DA IDEA DE NEGOCIO	20	11	X	X	X	X
Total:			63					

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A INICIATIVA EMPRENDEDORA	5

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a o e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	NO
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 01.1. Observar a cultura emprendedora en diferentes países.	1	A1. Identificación da cultura emprendedora e da innovación.	1,0
1.2 01.2. Comprobar a relación entre a cultura emprendedora e a innovación na situación económica e laboral dos países, así como a influencia no benestar da sociedade.			
2.1 02.1 Describir o perfil do emprendedor.	2	A2 Identificación do perfil do emprendedor.	1,0
2.2 02.2 Verificar si o perfil propio se corresponde co do emprendedor.			
3.1 03.1 Concretar unha idea de negocio.	3	A3 Identificación dunha idea de negocio.	3,0
3.2 03.2 Comprobar e valorar a innovación, creatividade e factibilidade da idea			
TOTAL			5

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.	• LC.1 - Descrición da importancia da innovación e a súa influencia para a sociedade.	S	5
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.	• LC.2 - LC.2 - Descrición da cultura emprendedora e o seu papel na área de influencia.	S	15
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.	• LC.3 - LC.3 - Concienciación sobre determinados aspectos para o éxito na actividade emprendedora.	S	10
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector farmacia e parafarmacia.	• LC.4 - LC.4 - Descrición das características máis salientables neste sector.	S	10
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.	• LC.5 - LC.5 - Concienciación e aceptación do risco na actividade emprendedora.	S	10
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.	• LC.6 - LC.6 - Idea de negocio: innovadora, creativa, factible técnica e economicamente.	S	20
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito da farmacia e parafarmacia, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.	• LC.7 - LC.7 - Concreción da idea.	S	20
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.	• LC.8 - LC.8 - Observación do tecido empresarial.	N	5

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.			
CA2.12.1 CA 2.12.1. A Idea de negocio	<ul style="list-style-type: none"> LC.9 - LC.9 - Concreción da idea de negocio. 	S	5
TOTAL			100

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de farmacia e parafarmacia (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).</p> <p>A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.</p> <p>Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.</p> <p>A actuación das persoas emprendedoras no sector de farmacia e parafarmacia</p> <p>O risco como factor inherente á actividade emprendedora.</p> <p>Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.</p> <p>Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.</p> <p>A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.</p>

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A1. Identificación da cultura emprendedora e da innovación.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre cuestións da unidade. Explicar os contidos, apoiándose nos medios existentes e aportados a aula. 	<ul style="list-style-type: none"> Busqueda de información na Web sobre os contidos tratados. Coloquio sobre información obtida. 	<ul style="list-style-type: none"> Relación de países donde exista cultura emprendedora e innovación. 	<ul style="list-style-type: none"> Prensa. Revistas profesionais. Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - Descrición da importancia da innovación e a súa influencia para a sociedade. LC.2 - LC.2 - Descrición da cultura emprendedora e o seu papel na área de influencia. 	1,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A2 Identificación do perfil do emprendedor.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre as motivacións do alumnado e a súa persoaalidade, carácter, etc. Explicación dos contidos. Explicación dos factores clave para emprender. Mostrar a través das webs, ou outros medios exemplos de emprendedores. Mostrar a través das webs, ou outros medios exemplos de emprendedores. 	<ul style="list-style-type: none"> Descibir as características mais importantes do emprendedor. Comprobar se se poseen as características dun emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> Comprobar a través do test do emprendedor si se ten o perfil do emprendedor. Valorar a importancia de ter o perfil do emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet. Apuntamentos Prensa Test do emprendedor 	<ul style="list-style-type: none"> LC.3 - LC.3 - Concienciación sobre determinados aspectos para o éxito na actividade emprendedora. LC.4 - LC.4 - Descrición das características mais salientables neste sector. LC.5 - LC.5 - Concienciación e aceptación do risco na actividade emprendedora. 	1,0
A3 Identificación dunha idea de negocio.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre as distintas ideas de negocio do alumnado. Valoración das ideas creativas, innovadoras e factibles. 	<ul style="list-style-type: none"> Enumerar distintas ideas de negocio e traballar sobre as mesmas. Valorar e decantarse por aquela máis axeitada segundo os criterios traballados. 	<ul style="list-style-type: none"> Que o alumno elixa unha idea de negocio. 	<ul style="list-style-type: none"> Prensa especializada. Internet (busca de ideas) 	<ul style="list-style-type: none"> LC.6 - LC.6 - Idea de negocio: innovadora, creativa, factible técnica e economicamente. LC.7 - LC.7 - Concreción da idea. LC.8 - LC.8 - Observación do tecido empresarial. LC.9 - LC.9 - Concreción da idea de negocio. 	3,0
TOTAL						5,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	EMPRESA E ENTORNO	2

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Localizar a empresa e identificar os clientes, provedores, administracións, etc	1	Localización e entorno empresarial. Identificación do contorno xeral e específico	1,0
2.1 Concienciar sobre a transcendencia da cultura empresarial e da responsabilidade social.	2	Concienciación da cultura empresarial e da responsabilidade social	1,0
TOTAL			2

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.	• LC.1 - LC.1 - Valora a importancia das PYMES.	S	10
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.	• LC.2 - LC.2 - Analiza e valora a relación entre medioambiente e empresa.	S	5
CA2.3 Identifícanse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.	• LC.3 - LC.3 - Describe os compoñentes do contorno.	S	5
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.	• LC.4 - LC.4 - Describe os compoñentes do contorno.	S	5
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de farmacia e parafarmacia en función da súa posible localización.	• LC.5 - LC.5 - Describe os compoñentes do contorno para súa empresa.	S	5
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.	• LC.6 - LC.6 - Analiza a importancia da responsabilidade social.	S	5
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa farmacia e parafarmacia e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.	• LC.7 - LC.7 - Valora as áreas máis importantes do balance social.	N	5
CA2.8 Identifícanse, en empresas de farmacia e parafarmacia, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.	• LC.8 - LC.8 - Identificación dos valores éticos e sociais nunha empresa do sector.	S	5
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.	• LC.9 - LC.9 - Defínense os obxectivos empresariais tendo en conta os valores éticos e sociais.	S	10
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.	• LC.10 - LC.10 - Análise da cultura empresarial, comunicación, imaxe corporativa e relación cos obxectivos.	S	5
CA2.11 Describíronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de farmacia e parafarmacia, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.	• LC.11 - LC.11 - Representación da organización dunha empresa do sector a través dun organigrama.	S	10
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.			
CA2.12.1 CA 2.12.1. A idea de negocio	• LC.12 - LC.12 - Elaboración do plan de empresa coa idea de negocio.	S	10
CA2.12.2 CA 2.12.2. Localización	• LC.13 - LC.13 - Emplazouse a empresa atendendo a criterios obxectivos.	S	10

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.12.3 CA2.12.3. A organización	<ul style="list-style-type: none"> LC.14 - LC.14 - Elaborase un organigrama da empresa. 	S	10
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de farmacia e parafarmacia: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.</p> <p>Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de farmacia e parafarmacia: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.</p> <p>Localización da empresa.</p> <p>Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.</p> <p>Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.</p> <p>Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.</p>

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Localización e entorno empresarial. Identificación do contorno xeral e específico	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre cuestións da unidade. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificación de PYMES. Identificación do contorno xeral e específico dunha empresa do sector. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema cos elementos do contorno xeral e específico. 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador (páxinas web). Apuntamentos Prensa especializada. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Valora a importancia das PYMES. LC.2 - LC.2 - Analiza e valora a relación entre medioambiente e empresa. LC.3 - LC.3 - Describe os compoñentes do contorno. LC.4 - LC.4 - Describe os compoñentes do contorno. LC.5 - LC.5 - Describe os compoñentes do contorno para súa empresa. LC.12 - LC.12 - Elaboración do plan de empresa coa idea de negocio. LC.13 - LC.13 - Emplazouse a empresa atendendo a criterios obxectivos. LC.14 - LC.14 - Elaborase un organigrama da empresa. 	1,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Concienciación da cultura empresarial e da responsabilidade social	<ul style="list-style-type: none"> • Sondaxe sobre os contidos. • Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoración da importancia da responsabilidade social, cultura empresarial e imaxe. • Representación gráfica da empresa a través dun organigrama. • Identificar que departamentos se poden externalizar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificación da responsabilidade social, imaxe corporativa e cultura empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> • Internet (webs) • Apuntamentos • Prensa especializada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.6 - LC.6 - Analiza a importancia da responsabilidade social. • LC.7 - LC.7 - Valora as áreas máis importantes do balance social. • LC.8 - LC.8 - Identificación dos valores éticos e sociais nunha empresa do sector. • LC.9 - LC.9 - Defínense os obxectivos empresariais tendo en conta os valores éticos e sociais. • LC.10 - LC.10 - Análise da cultura empresarial, comunicación, imaxe corporativa e relación cos obxectivos. • LC.11 - LC.11 - Representación da organización dunha empresa do sector a través dun organigrama. • LC.14 - LC.14 - Elaborase un organigrama da empresa. 	1,0
TOTAL						2,0

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	MERCADO, MARKETING. PLAN DE OPERACIÓNS	15

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar os diferentes modelos de mercado, facer un estudo do mercado e analizar os compoñentes do marketing-mix.	1	Identificación de modelos de mercado, estudo de mercado e marketing mix.	5,0
2.1 Seleccionar as inversións, identificar os elementos de xestión de inventarios, coñecer os métodos de valoración de existencias. Coñecer e diferenciar os custos do autónomo e do persoal por conta allea.	2	Identificación e selección de inversións, as compras, o almacenamento, a xestión de inventarios e valoración de existencias. Os custos laborais por conta propia e por conta allea.	3,0
3.1 Analizar custos fixos, variables, calcular o umbral de rentabilidade e elaborar un plan de produción.	3	Elaboración dun plan de produción.	7,0
TOTAL			15

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.			
CA2.12.4 C.A.2.12.4. O mercado	● LC.1 - LC.1 - Identificación dos mercados.	S	5
CA2.12.5 CA 2.12.5. Investigación do mercado	● LC.2 - LC.2 - Análise do estudo de mercado e realización do análise DAFO.	S	15
CA2.12.6 CA 2.12.6. Marketing Mix	● LC.3 - LC.3 - Identificación dos elementos do marketing mix.	S	25
CA2.12.7 CA 2.12.7. Inversións empresariais	● LC.4 - LC.4 - Selección de inversións.	S	15
CA2.12.8 CA 2.12.8. O aprovisionamento	● LC.5 - LC.5 - Interpretación dos elementos do aprovisionamento.	S	10
CA2.12.9 CA 2.12.9. Costes laborais-O autónomo e o persoal por conta allea	● LC.6 - LC.6 - Identificación e diferenciación dos custos do autónomo e do persoal por conta allea.	S	15
CA2.12.10 CA 2.12.10. A produción	● LC.7 - LC.7 - Identificación dos custos fixos e variables. Identificación do umbral da rentabilidade.	S	15
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de marketing.

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Identificación de modelos de mercado, estudo de mercado e marketing mix.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre os mercados. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar os diferentes modelos de mercado. Facer un estudo de mercado. Facer unha análise DAFO. Identificar as partes do marketing-mix. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema dos tipos de mercado do estudo de mercado, resultados dunha análise DAFO, descrición das partes do marketing-mix. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Internet (webs especializadas) 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Identificación dos mercados. LC.2 - LC.2 - Análise do estudo de mercado e realización do análise DAFO. LC.3 - LC.3 - Identificación dos elementos do marketing mix. 	5,0
Identificación e selección de inversións, as compras, o almacenamento, a xestión de inventarios e valoración de existencias. Os custos laborais por conta propia e por conta allea.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación de contidos. Explicación de contidos. Selección de inversións a partir dalgún método. Representación gráfica da xestión de inventarios. Análise dos custos laborais do autónomo e do persoal por conta allea. Representación gráfica do umbral de rendabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar as inversións. Diferenciar inversións a L/P de C/P. Diferenciar inversións a L/P de C/P. Interpretar a representación gráfica de xestión de inventarios. Análise dos custos ante A seguridade social do autónomo e do persoal por conta allea. Facer o cálculo e interpretar o umbral de rendabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema de inversións e selección das máis rendibles. Esquema dos custos fixos e variables e identificación e representación do umbral de rendabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas) Apuntamentos Aplicacións informáticas específicas. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.4 - LC.4 - Selección de inversións. LC.5 - LC.5 - Interpretación dos elementos do aprovisionamento. LC.6 - LC.6 - Identificación e diferenciación dos costes do autónomo e do persoal por conta allea. LC.7 - LC.7 - Identificación dos costes fixos e variables. Identificación do umbral da rendabilidade. 	3,0
Elaboración dun plan de produción.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe ao alumnado. Explicación de contidos 	<ul style="list-style-type: none"> Análise das partes explicadas que compoñen o plan de produción e elaborar un plan que inclúa as mesmas. 	<ul style="list-style-type: none"> Incorporación ao plan das partes mencionadas. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas) Aplicacións informáticas específicas. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.5 - LC.5 - Interpretación dos elementos do aprovisionamento. LC.6 - LC.6 - Identificación e diferenciación dos costes do autónomo e do persoal por conta allea. LC.7 - LC.7 - Identificación dos costes fixos e variables. Identificación do umbral da rendabilidade. 	7,0
TOTAL						15,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	O EMPRENDEDOR E AS FORMAS XURÍDICAS. PLAN XURÍDICO FORMAL	5

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	SI

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.2 Empresas cuia titularidade corresponde a persoas físicas e cales a persoas xurídicas. 1.1 Diferenciación entre persoa física e xurídica.	1	O empresario individual e as sociedades.	1,0
2.1 Identifícanse os requisitos a cumprir polo empresario individual e as súas responsabilidades. 2.2 Identifícanse as obrigas cos diferentes organismos oficiais. 2.3 Comprobáronse as axudas e subvencións.	2	O empresario individual.	1,0
3.1 Identifícanse os distintos tipos de sociedades mercantís, de economía social e irregulares. 3.2 Comprobáronse as características destas sociedades e as súas obrigas cos organismos oficiais. 3.3 Comprobáronse as axudas e subvencións.	3	Tipos de sociedades.	2,0
4.1 Identificar a forma xurídica, trámites de posta en marcha, axudas e subvencións para a mesma.	4	Cumprimentación dun plan de empresa.	1,0
TOTAL			5

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Analízase o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cumpren para desenvolver a actividade empresarial.	• LC.1 - LC.1 - Requisitos da persoa empresaria.	S	10
CA3.2 Analízanse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.	• LC.2 - LC.2 - As formas xurídicas.	S	20
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector de farmacia e parafarmacia.	• LC.3 - LC.3 - Concienciación das empresas de economía social.	S	5
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.	• LC.4 - LC.4 - Responsabilidade dos propietarios.	S	10
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.	• LC.5 - LC.5 - Obrigas fiscais.	S	10
CA3.6 Identifícanse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.	• LC.6 - LC.6 - Trámites de constitución.	S	10
CA3.7 Identifícanse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.	• LC.7 - LC.7 - Vías de asesoramento.	S	5
CA3.8 Analízanse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de farmacia e parafarmacia tendo en conta a súa localización.	• LC.8 - LC.8 - Axudas e subvencións.	S	5

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.9 Inclúese no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	<ul style="list-style-type: none"> LC.9 	S	25
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
<p>A persoa empresaria. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.</p> <p>Formas xurídicas das empresas.</p> <p>Responsabilidade legal do empresario.</p> <p>A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.</p> <p>Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.</p> <p>Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.</p> <p>Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de farmacia e parafarmacia.</p> <p>Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.</p>

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
O empresario individual e as sociedades.	<ul style="list-style-type: none"> Facer unha sondaxe sobre os contidos. Explicar os contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Realizar unha análise das distintas formas xurídicas. 	<ul style="list-style-type: none"> Distinguir as formas xurídicas 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Revistas profesionais Prensa. Internet 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Requisitos da persoa empresaria. 	1,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
O empresario individual.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe dos contidos. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar os requisitos dos empresarios individuais e as súas obrigas e responsabilidades, axudas e subvencións as que ten dereito. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema de requisitos, obrigas, trámites, axudas e subvencións as que ten dereito. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Revistas profesionais Prensa 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Requisitos da persoa empresaria. LC.2 - LC.2 - As formas xurídicas. LC.3 - LC.3 - Concienciación das empresas de economía social. LC.4 - LC.4 - Responsabilidade dos propietarios. LC.5 - LC.5 - Obrigas fiscais. LC.6 - LC.6 - Trámites de constitución. LC.7 - LC.7 - Vías de asesoramento. LC.8 - LC.8 - Axudas e subvencións. 	1,0
Tipos de sociedades.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe ao alumnado sobre os tipos de sociedades. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar as características fundamentais das sociedades, así como as súas obrigas e axudas ou subvencións. 	<ul style="list-style-type: none"> Realizar un esquema das características, obrigas, axudas e subvencións. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Revistas profesionais Internet (webs especializadas) Prensa 	<ul style="list-style-type: none"> LC.3 - LC.3 - Concienciación das empresas de economía social. LC.4 - LC.4 - Responsabilidade dos propietarios. LC.5 - LC.5 - Obrigas fiscais. LC.6 - LC.6 - Trámites de constitución. LC.7 - LC.7 - Vías de asesoramento. LC.8 - LC.8 - Axudas e subvencións. 	2,0
Cumprimentación dun plan de empresa.	<ul style="list-style-type: none"> Sondear sobre a forma xurídica da idea de negocio do alumno. Asesorar sobre a forma xurídica máis axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> Elexir a forma xurídica adecuada de acordo coas vantaxes e desvantaxes da mesma e identificar todos os trámites de posta en marcha. 	<ul style="list-style-type: none"> Incorporar os datos o seu plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas) Apuntamentos 	<ul style="list-style-type: none"> LC.9 	1,0
TOTAL						5,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	A FISCALIDADE	5

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Describir os diferentes tributos. 1.2 Saber os elementos comúns dos impostos. 1.3 Relacionar os tributos co organismo que os xestiona.	1	Diferenciación dos tributos.	1,0
2.1 Saber a quen afecta iste imposto, interpretar as partes en que se divide así como o cálculo dos rendementos da actividade empresarial según o réxime elixido, saber dos pagos fraccionados e coñecer o calendario fiscal.	2	Interpretación do IRPF	1,0
3.1 Saber a quen afecta iste imposto, interpretar as partes en que se divide así como o cálculo da cota. Saber dos pagos fraccionados e coñecer o calendario fiscal.	3	Interpretación do IS.	1,0
4.1 Coñecer os tipos de IVE e a que afectan, coñecer a súa relación coa empresa e interpretar a súa liquidación así como coñecer o calendario fiscal das declaracións.	4	Interpretación do IVE.	2,0
TOTAL			5

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resúmenes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionadas coa farmacia e parafarmacia, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal (liquidación)	• LC.1 - LC.1 - Taboa sobre os diferentes impostos e a súa interpretación.	S	100
TOTAL			100

4.5.e) Contidos

Contidos
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Diferenciación dos tributos.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe na aula sobre os tributos. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Coloquio sobre os tributos. Esquema dos diferentes tributos. 	<ul style="list-style-type: none"> Concienciación da importancia dos tributos. Diferenciación dos diferentes tributos. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas). 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Taboa sobre os diferentes impostos e a súa interpretación. 	1,0
Interpretación do IRPF	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre o IRPF. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecer o calendario fiscal. Interpretar o imposto. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretación deste imposto e coñecemento do calendario fiscal. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet. Apuntamentos Impresos oficiais 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Taboa sobre os diferentes impostos e a súa interpretación. 	1,0
Interpretación do IS.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre iste imposto. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretar o imposto Cofecer o calendario fiscal. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretación deste imposto e coñecemento do calendario fiscal. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas). Apuntamentos 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Taboa sobre os diferentes impostos e a súa interpretación. 	1,0
Interpretación do IVE.	<ul style="list-style-type: none"> Sondaxe sobre o imposto. Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretar os diferentes IVES. Interpretar o funcionamento e as liquidacións. Cofecer o calendario de liquidacións. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretación do funcionamento do imposto, coñecer o calendario de liquidacións. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas). Apuntamentos Impresos oficiais 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Taboa sobre os diferentes impostos e a súa interpretación. 	2,0
TOTAL						5,0

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	PLAN ECONÓMICO FINANCIERO	5

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.6.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Elaborar un listado con contas de activo e pasivo. Interpretar a conta de perdas e ganancias e un balance de situación.	1	identificación das masas patrimoniais, conta de resultados e interpretación dos datos contables. Libros obrigatorios.	2,0
2.1 Calcular ratios de tesourería e liquidez, analizar o balance de situación a través do fondo de manobra, elaborar un plan financeiro e un orzamento de tesourería.	2	Análise contable e plan económico-financeiro.	3,0
TOTAL			5

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.	• LC.1 - LC.1 - Identificación dos elementos patrimoniais.	S	25
CA4.2 Descríbóronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.	• LC.2 - LC.2 - Interpretación da análise contable, ratios, fondo de manobra e solvencia.	N	20
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.	• LC.3 - LC.3 - Realizar un plan económico-financeiro e ver a viabilidade económica e financeira.	S	55
TOTAL			100

4.6.e) Contidos

Contidos
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

4.6.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
identificación das masas patrimoniais, conta de resultados e interpretación dos datos contables. Libros obrigatorios.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos contidos. • Identificación dos elementos patrimoniais dunha empresa do entorno. 	<ul style="list-style-type: none"> • Relacionar os elementos patrimoniais coa súa correspondente masa patrimonial. • Diferenciar a contas de ventas e ingresos, compras e gastos e interpretar a conta de resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> • Representación do patrimonio. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos. • Internet (webs especializadas) 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.1 - LC.1 - Identificación dos elementos patrimoniais. • LC.2 - LC.2 - Interpretación da análise contable, ratios, fondo de manobra e solvencia. 	2,0
Análise contable e plan económico-financieiro.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos contidos. • Resolución e interpretación dun exercicio cos cálculos propios desta unidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • Facer un plan previsible financeiro e un orzamento de tesourería. 	<ul style="list-style-type: none"> • Representación da situación da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntamentos. • Internet (webs especializadas). • Impresos en branco para cumprimentar. • Follas de cálculo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.3 - LC.3 - Realizar un plan económico-financieiro e ver a viabilidade económica e financeira. 	3,0
TOTAL						5,0

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	A FINANCIACIÓN	3

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO

4.7.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Describir e diferenciar as distintas fontes de financiación.	1	Identificación das fontes de financiación.	3,0
TOTAL			3

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de farmacia e parafarmacia tendo en conta a súa localización.	• LC.1 - LC.1 - Identificación das fontes de financiación.	S	45
CA3.9 Inclúise no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	• LC.2 - LC.2 - Inclusión das fontes de financiación no PE.	S	55
TOTAL			100

4.7.e) Contidos

Contidos
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de farmacia e parafarmacia.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector de farmacia e parafarmacia.

4.7.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Identificación das fontes de financiación.	• Explicación dos contidos.	• Describir as diferentes formas de financiación. • Analizar a máis favorable das fontes de financiación para a empresa.	• Facer un esquema das fontes de financiación elixindo a máis axeitada.	• Internet (webs especializadas) • Prensa especializada. • Apuntamentos	• LC.1 - LC.1 - Identificación das fontes de financiación. • LC.2 - LC.2 - Inclusión das fontes de financiación no PE.	3,0

TOTAL		3,0
-------	--	-----

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	DOCUMENTOS ADMINISTRATIVOS NA EMPRESA	3

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.8.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Coñecer as partes dos documentos e a súa función no proceso comercial.	1	Identificación dos documentos comerciais e de pago e cobro.	1,0
2.1 Formalizar os documentos comerciais e de pago e cobro.	2	Formalización da documentación	2,0
TOTAL			3

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d	• LC.1 - LC.1 - Comprensión e formalización de documentos.	S	100
TOTAL			100

4.8.e) Contidos

Contidos
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de farmacia e parafarmacia: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

4.8.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Identificación dos documentos comerciais e de pago e cobro.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos contidos. Verificación da comprensión dos mesmos. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificación dos diferentes documentos e da súa función 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema do circuito destes documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Internet (webs especializadas) Documentos orixinais. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - LC.1 - Comprensión e formalización de documentos. 	1,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Formalización da documentación	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Corrección dos documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Documentación formalizada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Impresos de documentación en web. • Impresos de documentación en papel. 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.1 - LC.1 - Comprensión e formalización de documentos. 	2,0
TOTAL						3,0

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	O PLAN DE EMPRESA	20

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a o e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	NO
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.9.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Describir a idea despois de facer estudos sobre a mesma.	1	Identificación da idea de negocio	2,0
2.1 Describirase o entorno e localización da empresa e a súa relación co medio ambiente así como outros valores da cultura empresarial.	2	Análise do entorno e localización da empresa.	1,0
3.1 Elaborar un plan RRHH, facer unha análise DAFO, analizar os elementos do marketing-mix, seleccionar as inversións a través dun método obxectivo. Describir os custos fixos e variables e facer o cálculo do umbral de rentabilidade.	3	Descrición da organización. Análise do mercado e identificación de custos fixos e variables.	14,0
4.1 Elixir e describir a forma xurídica idónea e os trámites para a súa posta en marcha.	4	Selección da forma xurídica e trámites para a posta en marcha.	1,0
5.1 Describir os tributos que afectan á empresa e calendario fiscal, elaborar un plan económico financeiro e analizar o balance de situación así como cumprimentar a documentación administrativa-comercial.	5	Descrición da fiscalidade, plan económico financeiro, balance de situación e documentación administrativa.	2,0
TOTAL			20

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA1.8 Analizouse a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.	• OU.1 - OU.1 - Valoración sobre a estrutura do proxecto.	S	10
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.			
CA2.12.1 CA 2.12.1. A idea de negocio	• OU.2 - OU.2 - Descrición da idea.	S	10
CA2.12.2 CA 2.12.2. Localización	• OU.3 - OU.3 - Identificación da localización, entorno, valores éticos e sociais.	S	5
CA2.12.3 CA 2.12.3. A organización	• OU.4 - OU.4 - Descrición Plan RRHH.	S	5
CA2.12.4 CA 2.12.4. O mercado	• OU.5 - OU.5 - Identificación do mercado no que se atopa a empresa.	S	3
CA2.12.5 CA 2.12.5. Investigación do mercado	• OU.6 - OU.6 - Análise deo estudo de mercado e realización do análise DAFO.	S	5
CA2.12.6 CA 2.12.6. Marketing Mix	• OU.7 - OU.7 - Identificación dos elementos deo marketing mix para esa empresa. SI	S	10

Critérios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.12.7 CA 2.12.7. Inversións empresariáis	• OU.8 - OU.8 - Selección de inversións adecuadas para a empresa.	S	5
CA2.12.8 CA 2.12.8. O aprovisionamento	• OU.9 - OU.9 - Selección do aprovisionamento e criterios de valoración das existencias para a empresa.	S	5
CA2.12.9 CA 2.12.9. Costes laboráis-O autónomo e o persoal por conta allea	• OU.10 - OU.10 - Os costes laborais do persoal para a empresa.	S	10
CA2.12.10 CA 2.12.10. A produción	• OU.11 - OU.11 - Identificación dos costes fixos e variables. Cálculo do umbral da rendabilidade.	S	15
CA3.9 Inclúese no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	• OU.12 - OU.12 - Descrición da forma xurídica e trámites, axudas e subvencións.	S	8
CA4.3 Defíníronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resúmenes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionadas coa farmacia e parafarmacia, e diferénciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal (liquidación)	• OU.13 - OU.13 - Identificación das obrigas fiscais.	S	4
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.	• OU.14 - OU.14 - Elaboración do plan económico-financeiro.	S	5
TOTAL			100

4.9.e) Contidos

Contidos
<p>Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de farmacia e parafarmacia (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).</p> <p>A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.</p> <p>Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.</p> <p>A actuación das persoas emprendedoras no sector de farmacia e parafarmacia</p> <p>O risco como factor inherente á actividade emprendedora.</p> <p>Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.</p> <p>Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.</p> <p>Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito da farmacia e parafarmacia</p> <p>Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.</p> <p>Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.</p> <p>Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector de farmacia e parafarmacia.</p> <p>Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.</p> <p>Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.</p> <p>Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.</p> <p>Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.</p> <p>Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de farmacia e parafarmacia: documentos administrativos e documentos de pagamento.</p> <p>Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.</p>

4.9.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Identificación da idea de negocio	<ul style="list-style-type: none"> Asesoramento sobre a idea. 	<ul style="list-style-type: none"> Despois de barallar varias ideas e valorar vantaxes e inconvenientes decantarse pola máis axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> Descrición da idea. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas) Prensa especializada 	<ul style="list-style-type: none"> OU.1 - OU.1 - Valoración sobre a estrutura do proxecto. OU.2 - OU.2 - Descrición da idea. 	2,0
Análise do entorno e localización da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> Asesoramento e corrección sobre a localización empresarial, os elementos do entorno e os valores éticos e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> Localizar xeográfica da empresa, identificar os elementos do entorno e ter en conta os valores éticos e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> Descrición coa localización, cos elementos do entorno e cos valores éticos e sociais para a empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Internet (webs especializadas) Prensa especializada. 	<ul style="list-style-type: none"> OU.3 - OU.3 - Identificación da localización, entorno, valores éticos e sociais. 	1,0
Descrición da organización. Análise do mercado e identificación de costes fixos e variables.	<ul style="list-style-type: none"> Asesoramento e corrección do plan de RRHH, análise DAFO, marketing-mix, aprovisionamento, custos fixos e variables e umbral de rendabilidade da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Descibir o plan de RRHH, o análise DAFO, marketing-mix, aprovisionamento, custos fixos e variables e umbral de rendabilidade da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema plan RRHH, plan de marketing, costes e umbral de rendabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Internet Aplicacións informáticas 	<ul style="list-style-type: none"> OU.4 - OU.4 - Descrición Plan RRHH. OU.5 - OU.5 - Identificación do mercado no que se atopa a empresa. OU.6 - OU.6 - Análise deo estudo de mercado e realización do análise DAFO. OU.7 - OU.7 - Identificación dos elementos deo marketing mix para esa empresa. SI OU.8 - OU.8 - Selección de inversións adecuadas para a empresa. OU.9 - OU.9 - Selección do aprovisionamento e criterios de valoración das existencias para a empresa. OU.10 - OU.10 - Os costes laborais do persoal para a empresa. OU.11 - OU.11 - Identificación dos costes fixos e variables. Cálculo do umbral da rendabilidade. 	14,0
Selección da forma xurídica e trámites para a posta en marcha.	<ul style="list-style-type: none"> Asesoramento e corrección sobre a forma xurídica e os trámites de posta en marcha. 	<ul style="list-style-type: none"> Seleccionar e describir unha forma xurídica e establecer os trámites a realizar para a súa posta en marcha. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema coa forma xurídica e os trámites a realizar para a posta en marcha. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Internet 	<ul style="list-style-type: none"> OU.12 - OU.12 - Descrición da forma xurídica e trámites, axudas e subvencións. 	1,0
Descrición da fiscalidade, plan económico financeiro, balance de situación e documentación administrativa.	<ul style="list-style-type: none"> Asesoramento e corrección dos tributos que afectan a empresa e o calendario fiscal, plan económico financeiro, balance de situación e documentación administrativa. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar os tributos e o calendario fiscal da empresa, elaborar un plan económico-financieiro, interpretar o balance de situación e elaborar documentación económico-financieira. 	<ul style="list-style-type: none"> Esquema cos tributos que afectan á empresa así como prazos, confeccionar folia de cálculo cun plan económico-financieiro, interpretar o balance de situación e elaborar a documentación administrativos-comercial necesaria. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntamentos. Internet Impresos 	<ul style="list-style-type: none"> OU.13 - OU.13 - Identificación das obrigas fiscais. OU.14 - OU.14 - Elaboración do plan económico-financieiro. 	2,0
TOTAL						20,0

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA ACADAR A AVALIACIÓN POSITIVA:

Para poder superar este módulo, o alumnado deberá acadar os resultados de aprendizaxe asociados a uns contidos básicos que se indican para o módulo de EIE:

1. Iniciativa emprendedora:

- Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade do sector.
- A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
- Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa creatividade, formación responsabilidade e colaboración.
- A actuación das persoas emprendedoras no sector.
- O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
- Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
- Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.
- Proxecto empresarial: importancia e utilidade, a estrutura e a aplicación no ámbito do sector produtivo.

RA1. Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.

2. A empresa e o seu ámbito:

- A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
- Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa do sector; aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
- Análise do contorno específico: dunha pequena ou mediana empresa do sector: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
- Localización da empresa.
- Persoa empresarial. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
- Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
- Cultura empresarial e comunicación e imaxe corporativa.
- Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.
- Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

RA2. Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.

3. Creación e posta en marcha dunha empresa:

- Formas xurídicas de empresa.
- Responsabilidade legal do empresario.
- A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
- Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
- Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
- Axudas e subvencións para a creación dunha empresa do sector.
- Plan de empresa: elección de forma xurídica, trámites administrativos e xestión de axudas e subvencións.

RA3. Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.

4. Función administrativa:

- Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector.
- Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
- Análise de información contable: equilibrio de estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
- Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
- Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
- Ciclo de xestión administrativa nunha empresa do sector: documentos administrativos e documentos de pagamento.
- Coidado na elaboración da documentación administrativa e financeira.

RA4. Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN:

Avaliacións trimestrais:

A cualificación do alumnado virá determinada por:

1- Elaboración das actividades indicadas trimestralmente, en cada fase do plan de empresa, a realizar na aula ou como actividade para casa, nas datas indicadas (conforme a lista de cotexo).

A nota destas actividades representan o 50% da nota trimestral e será necesario acadar unha nota mínima de 5 puntos sobre 10 para superala.

2- Elaboración e presentación do plan de empresa, das distintas fases que o compoñen, en cada avaliación, na data sinalada y na forma establecida (conforme a rúbrica). A nota do plan de empresa representa o 50% da nota trimestral, e será necesario acadar unha nota mínima de 5 puntos sobre 10 para superala.

O alumnado deberá realizar as actividades das distintas fases do plan de empresa, correspondentes ás unidades didácticas co obxectivo de desenvolver un proxecto empresarial ao longo do curso. Tanto as actividades das distintas fases como o plan de empresa, deberán entregarse seguindo as instrucións, respectando as normas e os prazos establecidos. Fóra de prazo non se admitirá a entrega das actividades das distintas fases e do plan, agás causas debidamente xustificadas e documentadas.

Tanto o desenvolvemento das actividades das distintas fases, como o desenvolvemento, en tempo e forma do plan de empresa son obrigatorios para a superación do módulo.

A cualificación trimestral será a suma das notas resultantes de cada un dos apartados anteriores, unha vez aplicadas as correspondentes

porcentaxes.

A cualificación de cada avaliación será numérica, entre un e dez, sen decimais. Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco. Se ao facer a media aritmética resulta un número con decimais, cando o primeiro decimal sexa igual ou superior a 5, a nota redondéase á alza. Pola contra, se ese primeiro decimal é inferior a 5, a nota sería redondeada á baixa. Exemplo: un 5,5 quedará en 6; un 6,4 sería tamén un 6. Nota final do módulo. No caso de aprobar as tres avaliacións trimestrais, a nota final do módulo será a media aritmética das tres notas de avaliación. Unha vez calculada a media, aplicarase o redondeo da nota explicado no parágrafo anterior.

Recuperación da/s avaliación/s non superadas.

O alumnado que teña suspensas 1 ou 2 avaliacións poderá presentarse á recuperación da/s mesma/s a final de curso, na data indicada.

Cada avaliación recupérase independentemente, é dicir, o alumnado deberá facer as actividades correspondentes as fases de cada trimestre e o parte do plan de empresa que corresponde a cada avaliación.

É necesario obter, en cada parte, una puntuación igual ou superior a 5 para recuperar a avaliación e facer a media para o cálculo da nota final.

A nota final do módulo será a media aritmética das tres notas das avaliacións, una vez recuperadas (sempre que sexan iguais ou superiores a 5). Esta nota expresarase numericamente, entre 1 e 10, sen decimais. No redondeo da cualificación final aplicarase a norma de redondeo mencionada no epígrafe anterior.

O alumnado que teña suspensas as 3 avaliacións poderá presentar as actividades correspondentes as distintas fases de cada trimestre e o plan de empresa completo, (sempre que cumpran cos requisitos mínimos) na data indicada.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Recuperación da/s avaliación/s non superadas.

O alumnado que teña suspensas 1 ou 2 avaliacións poderá presentarse á recuperación da/s mesma/s a final de curso, na data indicada.

Cada avaliación recupérase independentemente, é dicir, o alumnado deberá presentar as actividades correspondentes a distintas fases, que correspondan a cada avaliación e a parte do plan de empresa que corresponda a cada trimestre.

É necesario obter una puntuación igual ou superior a 5, en cada unha das partes, para recuperar a avaliación e facer a media para o cálculo da nota final.

A nota final do módulo será a media aritmética das tres notas das avaliacións, una vez recuperadas (sempre que sexan iguais ou superiores a 5).

Esta nota expresarase numericamente, entre 1 e 10, sen decimais. No redondeo da cualificación final aplicarase a norma de redondeo mencionada no epígrafe anterior.

O alumnado que teña suspensas as 3 avaliacións deberá presentar as actividades correspondentes as distintas fases que se desenvolven en cada trimestre e o plan de empresa completo, na data indicada.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

Os alumnos que superen a porcentaxe de faltas á clase, legalmente establecida, perderán o dereito á avaliación continua. Isto é, cando supere o 10 % de faltas de asistencia, que no módulo de EIE, equivale a 6 sesións de 50 minutos. En tal sentido, o alumno que perda o dereito á

avaliación continua deberá estar pendente das tarefas/actividades/traballos que obrigatoriamente se requiran polo profesorado, así como da presentación das actividades correspondentes as distintas fases do plan e da entrega do proxecto de empresa. A proba final Extraordinaria, cuxas características se definen a continuación:

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- Actividades das distintas fases (até un máximo do 50%): na proba extraordinaria, na data indicada, deberán presentar as actividades das distintas fases, correspondentes a cada trimestre cos requisitos e contidos de cada unha das fases.
 - Plan de empresa (ate un máximo do 50%): deberá presentarse o plan de empresa completo, na data indicada, coa estrutura, contido e os requisitos establecidos na rúbrica do plan.
- Tanto o plan como as actividades, deberán presentarse na proba denominarase Proba Final Extraordinaria que se indicará oportunamente.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Os establecidos para cada unha das unidades didácticas .

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

7.1. PROCEDEMENTO PARA O SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN

A Programación, como guía que se vai seguir no proceso de ensino aprendizaxe no período dun curso académico e como garantía para o alumnado, debe ser cumprida integralmente.

Sin embargo, como elemento vivo que é, estará sometida a adaptacións no tempo, na metodoloxía e nos obxectivos e contidos que, ao longo dos anos irán dando a medida das correccións que se deban introducir para que cumpla mellor a súa función. Neste sentido cómpre establecer un procedemento de seguimento da programación e este será o propio da aplicación web que a consellería de ensino deseñou con esta finalidade

No caso de establecer modificacións, estas deben ser recollidas e posteriormente incorporadas á Memoria de Fin de Curso. Estas modificacións non deben ter a súa orixe só nos criterios do docente senón que este deberá considerar outros elementos á marxe da propia experimentación, facilitando a participación ao alumnado para que exprese o seu grado de satisfacción co sistema seguido para acadar os obxectivos establecidos.

7.2. AVALIACIÓN DA PROPIA PRÁCTICA DOCENTE

Algúns dos aspectos que o profesor deberá considerar na autoavaliación da práctica docente son:

- Organización e coordinación co profesorado do ciclo formativo.
- Adecuación do grao de dificultade das actividades ás características do alumnado
- Grao de motivación dos alumnos nas actividades propostas polo profesor

Planificación das tarefas: distribución e dotación de medios e tempos
Ambiente de traballo, relación entre os alumnos, e entre alumnado e o profesor.
TICs: uso e manexo por parte do alumnado e do profesor.
Habilidades de comunicación verbal e non verbal na transmisión dos contidos (nas titorías presenciais)
Claridade na presentación dos contidos nos medios audiovisuais empregados

Algúns instrumentos para avaliar a práctica docente son:

Cuestionarios anónimos
Informes dos traballos en equipo.
Notas recollidas na realización de tarefas.
Entrevistas con alumnado e profesorado.
Debates.
Resultados do proceso de aprendizaxe nas avaliacións trimestrais e na final.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A diversidade preséntase no ámbito da formación en múltiples formas e vén expresada por unha serie circunstancias, tales como: coñecementos previos e experiencias persoais e laborais, motivacións e expectativas ante o aprendizaxe, interese persoais, profesionais e vocacionais, capacidades xerais ou diferenciadas, ritmos de traballo e de aprendizaxe, situacións persoais e familiares, habilidades e destrezas desenvolvidas, orixe nacional ou étnico diferenciador, contorna socioeconómica do lugar de residencia, discapacidades físicas, psíquicas e/ou sensoriais ou sobredotación intelectual, entre outras.

Debemos contemplar a diversidade como fonte de oportunidades e de riqueza, centrándonos en adecuar os diversos aspectos metodolóxicos ás singularidades do noso alumnado.

Ao comezo das aulas, levarase unha primeira recollida de datos académicos e de experiencia profesional proporcionada polos propios alumnos ao cubrir as fichas correspondentes. Coa mesma finalidade, ao inicio de curso, o profesor coordinarase co titor e con resto do equipo docente do grupo para recoller información sobre os coñecementos previos do alumnado durante as reunións de "avaliación inicial de ciclos".

Así mesmo, valorará a información dos informes individualizados de avaliación da etapa anteriormente cursada e consultará co departamento de Orientación en caso de detectar alumnos con necesidades educativas especiais ou que requiran apoio educativo específico

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Esta proposta didáctica ten en conta o principio de *¿diseño para todos¿*. Para tal efecto, recolle as medidas necesarias para que calquera alumno poida acadar os resultados de aprendizaxe do módulo. Cómpre adoptar medidas de reforzo e apoio, pero sen que estas afecten de forma significativa á consecución dos resultados de aprendizaxe previstos para cada un dos módulos profesionais, tal e como establece o decreto 114/2010.

Tomando en consideración o establecido pola LOE e polo Decreto 114/2010 respecto á atención á diversidade, cómpre facer unha breve referencia á serie de medidas que teríamos en conta na atención a este tipo de alumnado:

- Medidas de acceso ao currículo para alumnos con deficiencias sensoriais ou físicas: entrega do material cun tamaño de fonte máis grande ou en soporte informático; permitirlles realizar exercicios, supostos e exames co emprego do ordenador e ferramentas informáticas.
- Agrupamentos: á hora de traballar en equipo, estes serán formados por alumnos con diversidade de competencias e motivacións, coa fin de que os alumnos se axuden entre si. Debemos considerar neste caso os coñecementos previos sobre o currículo do módulo e as competencias dixitais e de outra índole
- Adaptacións curriculares non significativas para aqueles alumnos con necesidades educativas especiais, co asesoramento do departamento de orientación e sen que afecten aos elementos preceptivos do currículo.
- Actividades de ampliación e de investigación para aqueles alumnos que presenten un rendemento académico moi superior o resto do grupo: emprego das TICs e fomento da busca autónoma de información para resolver supostos e analizar a realidade sociolaboral.
- Medidas de reforzo educativo, tales como actividades graduadas segundo diferentes niveis, garantindo sempre a adquisición dos contidos mínimos; modificación da localización do alumno en clase; repetición individualizada dalgunhas explicacións ou potenciación da participación do alumno e a consecución de pequenos logros como elementos de motivación.
- Apoio na adquisición da competencia dixital: deixaránse dúas semanas ao inicio de curso, para que o alumnado se familiarice con este novo medio e realice as preguntas oportunas no foro creado ao efecto, que facilitará a atención individualizada, tendo en conta a diversidade de niveis coa que nos podemos atopar neste ciclo

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A LOE contempla na súa relación de principios da educación, a transmisión daqueles valores que favorecen a liberdade persoal, a responsabilidade, a cidadanía democrática, a solidariedade, a tolerancia, a igualdade, o respecto e a xustiza, que constitúen a base da vida en común. Con esta referencia legal, debemos programar unha serie de temas e contidos a traballar de forma transversal a medida que imos abordando as distintas unidades didácticas do módulo. Deste xeito, procuraremos transmitir uns determinados valores de forma simultánea á transmisión de coñecementos.

Algúns destes valores son:

- Educación Medioambiental: impacto ambiental das actividades empresariais
- Ética e respecto polos outros: ética na empresa; respecto pola normativa laboral, desde o punto de vista empresarial; achegamento a formas de comercialización de produtos que respecten os dereitos dos traballadores (comercio xusto)
- Igualdade de oportunidades / Rexeitamento do Sexismo / Multiculturalidade: a igualdade no acceso ao emprego e durante a súa realización é un contido curricular do módulo. Sen embargo, débese fomentar unha posición actitudinal axeitada, ao longo de todo o curso, transmitindo a importancia de respectar ao outro con independencia da súa orixe, sexo, raza, orientación sexual, ideoloxía, relixión ou calquera outro factor, así

como valorar a diversidade cultural e humana como fonte de riqueza e non de conflito.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Á marxe das actividades de ensino-aprendizaxe deseñadas para cada unha das unidades didácticas, cómpre describir outras actividades que se diferenzan de aquelas polos recursos, tempos e espazos necesarias para o seu desenvolvemento. A intención de programar este tipo de actividades no módulo de EIE é completar a formación do alumnado, achegándonos á realidade social, escoitando outras voces á marxe da do profesor, coñecendo de primeira man os recursos cos que contarán como traballadores ou desempregados, etc. A continuación defínense ambos tipos de actividades:

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS: realízanse co alumnado en horario lectivo e, formando parte da programación, teñen un carácter diferenciado polo momento, espazo ou recursos que utilizan. Dadas as características da FP a Distancia, estas actividades serán sempre de carácter voluntario

1ª-Charla-coloquio sobre Comercio Xusto: invítarase a algún responsable de tendas de comercio xusto ubicadas na cidade de Vigo (árbore, intermon-oxfam, etc..), para explicar esta forma de comercialización de produtos e debatir a súa conveniencia co alumnado. Estará dirixida a todos os alumnos de EIE matriculados nos ciclos deste centro

2ª- Debate sobre A Reforma Laboral e o Desemprego: nesta actividade farase fincapé nos na situación do emprego xuvenil e nas consecuencias da última reforma laboral. Poderase contar con membros de sindicatos, da Cámara de Comercio ou de asociacións empresariais e/ou de diferentes partidos políticos. Os alumnos prepararían previamente as preguntas e un deles (ou o profesor) dirixiría o debate. Asistirían todos ou gran parte dos alumnos que cursen o módulo de EIE no instituto. A actividade durará aproximadamente dúas horas, e ao remate os alumnos, por equipos, realizarán un resumo da charla, recollendo as posturas de cada un dos conferenciantes.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES: son aquelas organizadas polo centro, que deben figurar na programación xeral anual, aprobada polo Consello Escolar e que se realizan fóra de horario lectivo e de forma voluntaria.

1ª-Visita á Cámara de Comercio: asesoramento ao emprendedor e viveiros de empresas

2ª- Visita ao viveiro de empresas do IES Manuel Antonio

10.Outros apartados

10.1) Pérdida de avaliación

A perda de avaliación producírase cando o alumnado acumule un 10% de faltas sen justificar que no módulo de empresa e iniciativa emprendedora supón 6 faltas de asistencia non justificadas. O alumno será apercibido previamente, antes da comunicación de perda de avaliación, cando acumule catro faltas.

A perda de avaliación suporá que o alumnado terá que presentar, ao final do curso, na data que se indique, as actividades das distintas fases que corresponden a cada avaliación pendente, e a presentación completa do plan de empresa. Tanto as actividades como o plan de empresa representarán, cada unha delas, un 50% da nota final.

Para aprobar cada parte terá que obter un mínimo de 5 sobre 10.